

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

στο Σχέδιο Νόμου για την κύρωση της Συμφωνίας Συνεργασίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης των Ηνωμένων Αραβικών Εμιράτων (ΗΑΕ) για την προώθηση και αμοιβαία προστασία των επενδύσεων

ΠΡΟΣ ΤΗ ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

1. Στις 6 Μαΐου 2014 υπογράφηκε στην Αθήνα, μεταξύ των Κυβερνήσεων της Ελλάδας και των ΗΑΕ, Συμφωνία για την Προώθηση και αμοιβαία Προστασία των Επενδύσεων υπό το φως της Εκτελεστικής Απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η οποία υιοθετήθηκε στις 15 Μαΐου 2014, σύμφωνα με τον Κανονισμό 1219/2012.

Η Συμφωνία αυτή είναι η τεσσαρακοστή δεύτερη Συμφωνία Προστασίας Επενδύσεων (ΣΠΠΕ) που συνάπτει η Ελλάδα μετά το 1989 (οι υπόλοιπες έχουν συναφθεί με την Ουγγαρία το 1989, με την Τσεχοσλοβακία, το Ζαΐρ, την Αλβανία και τη Ρουμανία το 1991, με την Κύπρο, τη Λαϊκή Δημοκρατία της Κίνας, την Πολωνία και την Τυνησία το 1992, με τη Βουλγαρία, την Αρμενία, τη Ρωσία και την Αίγυπτο το 1993, με το Μαρόκο, την Ουκρανία και τη Γεωργία το 1994, με την Κορέα και τη Λεττονία το 1995, με την Κούβα, τη Χιλή, τη Λιθουανία και την Κροατία το 1996, με το Ουζμπεκιστάν, την Εσθονία, τη Σλοβενία, την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γιουγκοσλαβίας και τον Λίβανο το 1997, με τη Μολδαβία και τη Νότιο Αφρική το 1998, με την Αργεντινή το 1999, με την Τουρκία, την Αλγερία, το Μεξικό και τη Βοσνία - Ερζεγοβίνη το 2000, με το Ιράν και το Καζακστάν το 2002, με τη Συρία το 2003, με το Αζερμπαϊτζάν το 2004, με την Ιορδανία το 2005, με την Ινδία το 2007 και με το Βιετνάμ το 2008) εντάσσεται δε στις προσπάθειες της χώρας μας για ανάπτυξη των διμερών οικονομικών της σχέσεων, ιδίως με χώρες που παρουσιάζουν ενδιαφέρον για τους έλληνες επενδυτές, σε σύγχρονες βάσεις.

Επίσης, είναι η πρώτη ΣΠΠΕ που συνάπτει η Ελλάδα μετά τη θέση σε ισχύ της Συνθήκης της Λισαβόνας –βάσει της οποίας οι διεθνείς συμφωνίες επενδύσεων καθίστανται αρμοδιότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης– και μετά την έκδοση του Κανονισμού 1219/2012 ο οποίος ρυθμίζει τις προϋποθέσεις και διαδικασίες διατήρησης των υφιστάμενων ΣΠΠΕ των κρατών μελών και της σύναψης νέων.

2. Γενικά, οι Συμφωνίες για την Προώθηση και την Προστασία των Επενδύσεων (ΣΠΠΕ) συμβάλλουν στη δημιουργία ευνοϊκού επενδυτικού κλίματος στις χώρες που τις συνάπτουν, αποτελούν αποτελεσματικό εργαλείο προστασίας των επενδυτών σε διεθνές επίπεδο και, σε συνδυασμό με ευνοϊκές οικονομικές προοπτικές και ευχερείς διοικητικές διαδικασίες, η ύπαρξή τους αποτελεί, συχνά, αποφασιστικό παράγοντα στην επιλογή των επενδυτών, όσον αφορά τη χώρα υποδοχής της επένδυσης.
3. Από τις αρχές της δεκαετίας του 1990 παρατηρείται διεθνώς αυξημένο ενδιαφέρον για τη σύναψη ΣΠΠΕ δεδομένου ότι, για τις αναπτυσσόμενες χώρες, η προσέλκυση επενδύσεων θεωρείται μέσον για την εκβιομηχάνισή τους, την απόκτηση νέας τεχνολογίας και, γενικά, για την οικονομική τους ανάπτυξη, ενώ για τις βιομηχανικά ανεπτυγμένες χώρες η πραγματοποίηση επενδύσεων αυξάνει τη δυνατότητα των επιχειρήσεών τους να ανταπεξέλθουν στον διεθνή ανταγωνισμό, να αντιμετωπίσουν τα περιοριστικά μέτρα στο εμπόριο, τα οποία λαμβάνουν πολλές χώρες, και να διεισδύσουν σε νέες αγορές.

4. Σκοπός της Συμφωνίας με τα ΗΑΕ, όπως και όλων των ΣΠΠΕ, είναι η εξασφάλιση νομικής προστασίας στις επενδύσεις που πραγματοποιούν επενδυτές του ενός Συμβαλλόμενου Μέρους στο έδαφος του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους. Η Συμφωνία περιλαμβάνει προοίμιο και 14 άρθρα, προβλέπει δεκαετή διάρκεια ισχύος, την πληρέστερη δυνατή προστασία των επενδύσεων από απαλλοτριώσεις και εθνικοποιήσεις, παραχώρηση εθνικής μεταχείρισης και μεταχείρισης του μάλλον ευνοουμένου κράτους στις εγκατεστημένες επενδύσεις, ελεύθερη εξαγωγή κεφαλαίου και κερδών και λεπτομερή διαδικασία επίλυσης διαφορών.

Ειδικότερα:

ΠΡΟΟΙΜΙΟ: Θέτει τους στόχους της Συμφωνίας, περιλαμβανομένης και της προστασίας περιβάλλοντος – βιώσιμης ανάπτυξης – εργαζομένων.

ΑΡΘΡΟ 1 : Περιλαμβάνει, για τους σκοπούς της Συμφωνίας, τον ορισμό της "επένδυσης" (άμεσες, επενδύσεις χαρτοφυλακίου και περιουσιακά δικαιώματα), της "απόδοσης" της επένδυσης, του "επενδυτή" (φυσικά και νομικά πρόσωπα) και του "εδάφους" επί του οποίου ισχύει η Συμφωνία.

ΑΡΘΡΟ 2: Προβλέπει ότι η Συμφωνία καλύπτει επενδύσεις που πραγματοποιήθηκαν σύμφωνα με τη νομοθεσία των Συμβαλλόμενων Μερών, τόσο πριν όσο και μετά τη θέση της σε ισχύ, δεν καλύπτει, ωστόσο, διαφορές που είχαν, ενδεχομένως, ανακύψει πριν από τη θέση της σε ισχύ.

ΑΡΘΡΟ 3: Περιλαμβάνει τους όρους προστασίας και προώθησης των επενδύσεων επενδυτών του ενός Συμβαλλόμενου Μέρους στο έδαφος του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους, οι οποίες πραγματοποιούνται σύμφωνα με τη νομοθεσία της χώρας υποδοχής.

ΑΡΘΡΟ 4 : Προβλέπει μεταχείριση του μάλλον ευνοουμένου κράτους (ρήτρα ΜΕΚ) και εθνική μεταχείριση, όσον αφορά τους επενδυτές και τη λειτουργία των εγκατεστημένων επενδύσεων, εφαρμοζομένης της ευνοϊκότερης μεταχείρισης, με εξαιρέσεις από πλεονεκτήματα που απορρέουν από τη συμμετοχή των Συμβαλλόμενων Μερών σε τελωνειακές ή οικονομικές ενώσεις (ούτως ώστε να κατοχυρώνεται η προνομιακή ενωσιακή μεταχείριση, όσον αφορά την Ελλάδα), καθώς και από την εφαρμογή διατάξεων φορολογικού περιεχομένου. Προβλέπει επίσης, ότι η Συμφωνία δεν απαλλάσσει τα Συμβαλλόμενα Μέρη από την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους έναντι των ενώσεων οικονομικής ολοκλήρωσης στις οποίες συμμετέχουν (Ευρωπαϊκή Ένωση και Συμβούλιο Συνεργασίας του Κόλπου, αντίστοιχα). Τέλος, διευκρινίζεται ότι η ρήτρα ΜΕΚ και η εθνική μεταχείριση δεν εφαρμόζονται ως προς την επίλυση διαφορών μεταξύ επενδυτή και κράτους επένδυσης ως προς το δικαίωμα λήψης μέτρων (άρθρο 12).

ΑΡΘΡΟ 5 : Προβλέπει αποζημίωση σε περίπτωση απαλλοτρίωσης (εμπράγματων αλλά και ενοχικών δικαιωμάτων) ή εθνικοποίησης επένδυσης, οι οποίες μπορεί να γίνουν μόνο για λόγους δημόσιου συμφέροντος και με νόμιμες διαδικασίες. Η αποζημίωση ανέρχεται στην αγοραία αξία της επένδυσης, είναι άμεσα καταβλητή και εξάγεται ελεύθερα.

- ΑΡΘΡΟ 6 :** Προβλέπει μη διακριτική μεταχείριση σε περίπτωση ζημιών επένδυσης επενδυτή του ενός Συμβαλλόμενου Μέρους, λόγω πολέμου ή άλλης ένοπλης σύρραξης ή άλλων εξαιρετικών περιστάσεων στο έδαφος του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους, όσον αφορά στην καταβολή αποζημιώσεων, καθώς και υποχρεωτική αποζημίωση σε περίπτωση ζημιών από επίταξη ή καταστροφή.
- ΑΡΘΡΟ 7 :** Προβλέπεται η ελεύθερη μεταφορά του κεφαλαίου και των πληρωμών των σχετικών με επενδύσεις, σε ελεύθερα μετατρέψιμο νόμισμα, με εξαιρέσεις που απορρέουν από τη λήψη μέτρων σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης (βλ. ανωτέρω άρθρο 4).
- ΑΡΘΡΟ 8 :** Αναγνωρίζει την υποκατάσταση του ασφαλιστή στα δικαιώματα του επενδυτή, σε περίπτωση που πραγματοποιηθεί πληρωμή βάσει εγγύησης η οποία έχει παρασχεθεί σε επένδυση για μη εμπορικούς κινδύνους.
- ΑΡΘΡΟ 9 :** Προβλέπει τον τρόπο επίλυσης διαφορών, σχετικών με την ερμηνεία ή την εφαρμογή της Συμφωνίας, μεταξύ των Συμβαλλόμενων Μερών (φιλικά και, εν συνεχεία, με διεθνή διαιτησία).
- ΑΡΘΡΟ 10 :** Προβλέπει τον τρόπο επίλυσης διαφορών που είναι δυνατό να ανακύψουν μεταξύ επενδυτή του ενός Συμβαλλόμενου Μέρους και του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους (φιλική διευθέτηση και, εν συνεχεία, εθνικά δικαστήρια ή διεθνής διαιτησία, κατ' επιλογή του επενδυτή).
- ΑΡΘΡΟ 11 :** Προβλέπει τις περιπτώσεις εφαρμογής ευνοϊκότερης μεταχείρισης στις επενδύσεις που καλύπτονται από τη Συμφωνία, καθώς και την αποκαλούμενη “*umbrella clause*”, σύμφωνα με την οποία καλύπτονται από τη Συμφωνία συμβάσεις ιδιωτικού δικαίου μεταξύ της χώρας υποδοχής και επενδυτή του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους, διευκρινίζεται, ωστόσο, ότι, σε περίπτωση διαφοράς, εφαρμόζονται οι σχετικές με την επίλυση διατάξεις των συμβάσεων ιδιωτικού δικαίου και όχι αυτές της διακρατικής Συμφωνίας.
- ΑΡΘΡΟ 12 :** Νέο άρθρο που έχει ζητήσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή να περιλαμβάνεται παγίως στις νέες διμερείς συμφωνίες των κρατών μελών, σε αντιστοιχία με τη σχετική διάταξη των συμφωνιών επενδύσεων που συνάπτονται σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, και προβλέπει το δικαίωμα Συμβαλλόμενου Μέρους να λαμβάνει τα μέτρα γενικής εφαρμογής τα οποία θεωρεί αναγκαία για λόγους που σχετίζονται με την κοινωνία, το περιβάλλον, τη δημόσια υγεία και την ασφάλεια.
- ΑΡΘΡΟ 13 :** Προβλέπει τη δυνατότητα διαβουλεύσεων, μεταξύ των Συμβαλλόμενων Μερών, επί θεμάτων σχετικών με την εφαρμογή της Συμφωνίας.
- ΑΡΘΡΟ 14 :** Τελικό άρθρο, προβλέπει τα σχετικά με τη θέση σε ισχύ, διάρκεια, παράταση και λήξη της Συμφωνίας. Επισημαίνεται ότι, σε περίπτωση λήξης της Συμφωνίας, οι προστατευτικές διατάξεις της εξακολουθούν να εφαρμόζονται για μία περαιτέρω δεκαετία σε επενδύσεις που είχαν πραγματοποιηθεί κατά τη διάρκεια της ισχύος της.

Αθήνα, 15/01 / 2016

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ, ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ
ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

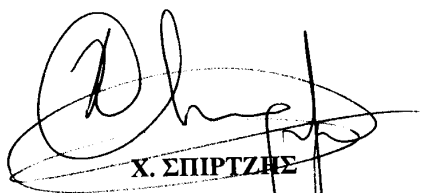
Γ. ΣΤΑΘΑΚΗΣ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Ν. ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ

ΥΠΟΔΟΜΩΝ, ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ
ΔΙΚΤΥΩΝ

Χ. ΣΠΥΡΤΖΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΡΙΑ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ, ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ
ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Ε. ΚΟΥΝΤΟΥΡΑ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

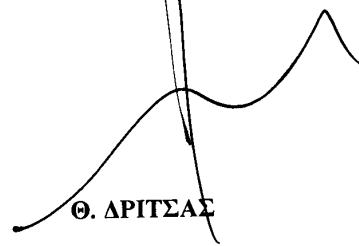
Ν. ΚΟΤΖΙΑΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Ε. ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ

ΝΑΥΤΙΑΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Θ. ΔΡΙΤΣΑΣ

ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

Α. ΜΑΡΔΑΣ